

HATTULAN KUNNAN KOULUKULJETUSOPAS

Esiopetus- ja koulukuljetuksia koskevat periaatteet

(Hattulan sivistyslautakunta 16.5.2017 § 35)
päivitetty yhteystiedot 23.5.2023

Sisällysluettelo

1.	YLEISET PERIAATTEET	3
1.2.	Koulumatkan pituus	4
1.3.	Koulunkäynti lähikoulussa ja muussa kuin lähikoulussa tai kunnassa	4
1.4.	Koulumatkan vaarallisuus.....	4
1.5.	Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus.....	4
1.6.	Yhteishuoltajuus.....	4
1.7.	Koulu- ja vapaa-ajan tapaturmakuljetukset	5
1.8.	Muut määräaikaiset kuljetukset (TET-harjoittelu, terapia- yms. kuljetukset)	5
1.9.	Oppiaineen opiskelu muualla kuin lähikoulussa (ruotsi- ja A2 kieli, ortodoksi)	5
1.10.	Petokyydit.....	5
1.11.	Muut kuin kuljetusoppilaat	6
1.12.	Koulukuljetuksen tai korvauksen hakeminen	6
2.	KULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN KRITTEERIT	6
2.2.	Oppilaan kilometriä kohti käyttämän keskimääräinen kävelyaika	7
3.	LIIKENNETURVALLISUUS	7
3.2.	Turvavyön käyttö koulukuljetuksissa	7
3.3.	Vakuutus ja vastuut	8
3.4.	Lait ja asetukset.....	8
4.	KOULUKULJETUKSEN PELISÄÄNNÖT.....	8
4.2.	Oppilaan muistilista	8
4.3.	Huoltajan muistilista.....	9
4.4.	Kuljettajan muistilista	9
5.	YHTEYSTIETOJA.....	10

1. YLEISET PERIAATTEET

Hattulan koulukuljetuksista päätetään perusopetuslain 6 §:n ja 32 §:n sekä sivistyslautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Silloin kun vanhemmat valitsevat esiopetusikäiselle lapselle vain lainmukaisen maksuttoman esiopetuksen ilman päivähoitoa, lapsella on perusopetuslain mukaan oikeus maksuttomaan kuljetukseen tai kuljetusavustukseen. Kuljetukset järjestetään vain kodin ja esiopetuspaikan/koulun välille.

Perusopetuslaki 6 §:

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään.

Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämipaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu päivähoitopaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämipaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämipaikkaa.

Perusopetuslaki 32 §:

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (1139/2003)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia. (642/2010).

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämipaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoitoon lasten päivähoidosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä. (8.4.2011/324) Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Esi- ja perusopetuksen kuljetukset suunnittelee ja päättää sivistystoimen palvelusuunnittelija. Perumatta jätetty tai aiheeton kuljetus peritään huoltajalta (taksikuljetukset). Jos lapsi myöhästyy kuljetuksesta, erillistä kuljetusta ei järjestetä. Tällöin kuljetus on vanhempien vastuulla.

1.2. Koulumatkan pituus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen kunnan määrittelemään lähikouluun tai esiopetuspaikkaan, jos oppilaan koulumatka on lyhintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä tai kevyenliikenteen väylää pitkin yli 5 kilometriä. Poikkeuksia kilometrirajoista ei voi tehdä, vaan kaikkia oppilaita kohdellaan samoin perustein.

Koulumatka mitataan kotitontin portilta opetuksen järjestämispaikan portille. Koulumatkan pituus tarkistetaan sivistystoimistossa kartalta ja rajatapauksissa maastomittauksena.

Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Kilometriraja on pisin mahdollinen omavastuumatka, joka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin.

1.3. Koulunkäynti lähikoulussa ja muussa kuin lähikoulussa tai kunnassa

Koulukuljetus järjestetään vain kunnan osoittamaan esiopetuspaikkaan tai lähikouluun. Mikäli oppilas hakeutuu muuhun kuin kunnan osoittamaan kouluun tai esiopetuspaikkaan, koulumatkoista vastaa huoltaja. Jos oppilas muuttaa kunnan sisällä kesken lukukauden, hän voi jäädä entiseen kouluun (rehtorin päätöksellä), mutta koulukuljetusta ei näissä tapauksissa järjestetä.

1.4. Koulumatkan vaarallisuus

Jos oppilaan koulumatka tai osa siitä todetaan vaaralliseksi, kunta järjestää kuljetuksen tai sen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaa huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta. Koulumatkan vaarallisuuden arviointiperusteina käytetään tiehallinnon määrittelemää Koulumatkan turvallisuuden arviointiohjetta ja siitä erityisesti kohtaa Vaaralliset olosuhteet. Arvioitaessa koulumatkan vaarallisuutta apuna käytetään **myös Koululiitu – ohjelmaa**. Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, kuten teiden liikennemääriä, nopeusrajoituksia ja raskaan liikenteen osuutta. Esimerkiksi valaistuksen puuttuminen ei yksinään tee tiestä vaarallista. Arviointiperusteena voidaan lisäksi käyttää poliisi- ja tieviranomaisten antamaa lausuntoa. Lausunto ei velvoita kuntaa kuljetuksen järjestämiseen, mutta sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa. Matkan vaarallisuus harkitaan aina tapauskohtaisesti. Kuljetuspäätös tehdään sille ajalle, jolle tarve on todettu.

1.5. Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava (esim. oppilaan henkilökohtaiseen kehitystasoon nähden tai terveydellisten syiden vuoksi). Tällöin edellytetään tapauksesta riippuen lääkärin, psykologin tai vastaavan asiantuntijan lausuntoa. Lausunnosta on ilmentävä kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi käytettävä kuljetusmuoto ja ajanjakso, mille koulukuljetus tulisi järjestää. Lausunto ei velvoita kuntaa kuljetuksen järjestämiseen, mutta sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa. Kuljetuspäätös tehdään sille ajalle, jolle tarve on todettu.

1.6. Yhteishuoltajuus

Mikäli oppilas on yhteishuoltajuudessa, koulukuljetus järjestetään vain siitä osoitteesta, missä on oppilaan virallinen osoite väestörekisterin mukaan.

1.7. Koulu- ja vapaa-ajan tapaturmakuljetukset

Koulutapaturmien sattuessa kuljetuksen järjestämiseen vaaditaan lääkärintodistus, jossa on maininta kuljetuksen tarpeellisuudesta, kestosta ja kuljetusmuodosta. Ensisijaisesti käyttöön annetaan bussikortti. Huoltajan tulee tarvittaessa vastata kuljetuksesta kahden koulupäivän ajan, jotta joukkoliikenne- ja henkilökuljetusyksikkö saa järjestettyä kuljetuksen. Kuljetuksen järjestämisestä tehdään päätös sivistystoimistossa. Perumatta jätetty tai aiheeton kuljetus peritään huoltajalta.

Oppilaan sairastuessa koulupäivän aikana koululta otetaan yhteyttä huoltajaan oppilaan noutamiseksi kotiin. Mikäli se ei ole mahdollista, kuljetuksen järjestää koulu ja siitä aiheutuvat kustannukset tulevat huoltajan maksettavaksi.

Vapaa-ajan tapaturmissa on kuljetusvelvollisuus ensisijaisesti huoltajalla. Mikäli oppilaan oma vapaa-ajan vakuutus ei korvaa, koulukuljetukset katsotaan tapauskohtaisesti. Kuljetukset järjestään vain oppilaan väestörekisterin mukaisesta osoitteesta.

Mikäli oppilas käy huoltajan pyynnöstä muuta kuin lähikoulua, vapaa-ajan tapaturman tai sairauden perusteella määräaikaista maksutonta koulukuljetusta ei järjestetä.

1.8. Muut määräaikaiset kuljetukset (TET-harjoittelu, terapia-, tukiovetus, jälki-istunnot, yms. kuljetukset)

Työelämään tutustumisjakson aikana koulukuljetukset järjestetään julkisilla kulkuneuvoilla tai mahdollisesti taksilla, jos ei asu vuorolinjan reitillä, mikäli matka ylittää 5 km. TET-kuljetuksia ei järjestetä tilausajoina eikä toiselle paikkakunnalle. Oppilas saa määräaikaisen linja-autokortin TET-jakson ajaksi, mikäli matka TET-paikkaan on yli 5 km.

Kunta ei järjestä kuljetuksia kodin ja hoitopaikan välillä tai terapia, lääkäri- ja kerhokäynteihin.

Jos oppilas osallistuu tukiovetukseen tai hänelle on määrätty jälki-istuntoa, ko. toiminta pyritään järjestämään siten, ettei ylimääräisiä kuljetuskustannuksia tai järjestelyjä synny.

1.9. Oppiaineen opiskelu muualla kuin lähikoulussa (mm. ruotsi- ja A2 kieli, ortodoksi)

Hattulan peruskoulujen kieliohjelman mukaan oppilailla on mahdollisuus aloittaa vapaaehtoisen A2-kielen opiskelu neljännellä luokalla. Ryhmä perustetaan, jos ilmoittautuneita on 10 oppilasta. Opetus järjestetään Parolan koulussa, johon järjestetään kuljetus muista alakouluista.

Uskonnon opetusta (ortodoksi) järjestetään Juteinin koulussa, jonne oppilaat saavat kuljetuksen.

Mikäli oppilaan äidinkieli on ruotsi ja oppilas käy lähikoulunaan omakielistä koulua vieraassa kunnassa, oppilas on oikeutettu kuljetusetuuteen perusopetuslain 32 §:n mukaisesti.

1.10. Petokyydit

Petokyydit myönnetään tapauskohtaisesti ottaen huomioon riistanhoitopiirin, riistanhoitoyhdistyksen sekä petojen liikkeitä ja petokantaa laskevien tahojen lausunto/lausunnot. Pelkkä petojen esiintyminen ei ole kuljetuksen myöntämisperuste, vaan petojen käyttäytymiseen tulee liittyä häiriökäyttäytymistä tai jatkuvaa liikkumista asuntojen tai koulumatkojen välittömässä läheisyydessä.

1.11. Muut kuin kuljetusoppilaat

Oppilaat, jotka eivät ole oikeutettuja koulukuljetuksiin, saavat kulkea mukana kouluautoissa korvausta vastaan edellyttäen, että oppilaalle on tilaa autossa, liikennöitsijä sen hyväksyy, eikä siitä aiheudu kuljetukseen oikeutetuille haittaa. Huoltaja sopii asian suoraan liikennöitsijän kanssa.

1.12. Koulukuljetuksen tai korvauksen hakeminen

Koulukuljetusta ei tarvitse erikseen anoa, jos kuljetuksen edellyttämä kilometriraja (5 km) täyttyy. Koulukuljetusta tai korvausta tulee hakea siinä tapauksessa, kun koulumatka on alle 5 km. **Kun on kyse koko lukuvuoden kestävästä kuljetuksesta tai korvauksesta, tulee hakemus jättää huhtikuun loppuun mennessä.** Kuljetuspäätökset tehdään enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Erikoistapauksissa, kuten terveydellisistä syistä, voidaan kuljetus järjestää tai korvata lyhyemmäksi ajaksi. Asiantuntijalausunnat on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuisia. Näissä tapauksissa asia sovitaan erikseen.

Kuljetushakemuslomake löytyy kunnan kotisivuilta www.hattula.fi. Palautus sivistystoimistoon.

2. KULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN KRITTEERIT

Koulukuljetuksissa käytetään ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä (vuorolinja-autoja), johon oppilaat saavat bussikortit. Muita kuljetusmuotoja, tilauslinja-autoja ja takseja, käytetään täydentämään julkista liikennettä tai erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden vuoksi. Esiopetusoppilaiden kuljetusmuoto valitaan tapauskohtaisesti.

Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan useita kuljetusmuotoja (vuoroauto, tilauslinja-auto ja taksi). Aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai illalla. Lain mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään 2½ tuntia. Lukuvuoden alussa 13 vuotta täyttäneen oppilaan koulumatka odotuksineen saa kestää kuitenkin enintään 3 tuntia päivässä. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina.

Kuljetukset järjestetään siten, että ne mahdollisuuksien mukaan palvelevat usean luokan ja koulun oppilaita. Välikuljetuksia järjestetään vain silloin, kun oppilaiden koulumatkojen sallitut aikarajat ylittyisivät. Taksikuljetuksia ei järjestetä ovelta ovelle -kuljetuksina, vaan oppilaat kerääntyvät ns. taksipysäkeille samalla tavoin kuin linja-autoa käyttävät oppilaat kerääntyvät linja-autopysäkeille. Kodin ja pysäkin välille ei järjestetä kuljetuksia 7-9 luokan oppilaille, jos matka on lyhyempi kuin koulukuljetuksen järjestämisraja 5 km. Kotoa haetaan vain poikkeustapauksissa ja erikseen perustellusta syystä.

Koulukuljetuksessa mukana olevan 1-6 luokan oppilaan itse kuljettava matka linja-autopysäkille tai taksireitin varteen on enintään 2 km. Oppilaan mahdollisuuksia omatoimiseen kulkemiseen osalla koulumatkaa arvioidaan ottaen huomioon perusopetuslaissa mainitut kriteerit kuten oppilaan ikä, muut olosuhteet ja tien vaarallisuus. Erityisesti kiinnitetään huomiota esi- ja alakouluikäisen mahdollisuuksiin selviytyä osasta koulumatkaa omatoimisesti.

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa anomuksesta koulumatkakustannusten korvausta/saattoavustusta, jos oppilas täyttää koulukuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa oppilasta. Korvausta on haettava etukäteen ennen kuljetuksen aloittamista. Korvaus maksetaan huoltajalle laskun perusteella jälkikäteen lukukausittain korkeintaan KELAn korvauksen suuruisena.

Hoitopaikkakuljetukset sekä kuljetukset aamu- ja iltapäiväkerhoon eivät kuulu koulutoimen tehtäväkenttään. Myös lapsen edestakaisesta kuljetuksesta esiopetukseen vastaavat vanhemmat silloin, kun lapsi tarvitsee esiopetuksen lisäksi päivähoitoa.

Niille iltapäivätoimintaan osallistuvilla lapsilla, joilla on oikeus koulumatkaetuun, kunta **ei järjestä** erikseen koulukuljetusta iltapäivätoiminnasta. Kuitenkin jos iltapäivätoiminta on oppilaan henkilökohtaisessa opetuksen järjestämisestä koskevassa suunnitelmassa määritelty osaksi oppilaan kuntouttavaa toimintaa, kuljetusetuus voidaan myöntää.

Erityisen tuen oppilaan koulukuljetusperusteet ovat samat kuin lähikouluun käyvillä. Erityisen tuen päätös ei automaattisesti takaa maksutonta koulukuljetusta. Erityisen tuen oppilaiden maksuton koulukuljetus myönnetään määrääjäksi. Koulukuljetusetuutta on haettava vuosittain. Pidentetyn oppivelvollisuuden oppilaan koulukuljetusperusteet ovat samat kuin lähikouluun käyvillä tai perustuvat asiantuntijan lausuntoon.

Talviajan kuljetus järjestetään ajalle marraskuun alusta helmikuun loppuun.

2.2. Oppilaan kilometriä kohti käyttämän keskimääräinen kävelyaika

Kävelymatkaa laskettaessa sovelletaan Suomen Kuntaliiton julkaiseman henkilökuljetusoppaan keskimääräistä kävelyaikaa yhden kilometrin matkalla seuraavasti:

Ikä:	Kävelyaika minuuteissa:
5	16
6	15
7	14
8	13
9	12,5
10	12
11	11,8
12	11,6
13	11,4
14	11,2
15	11
16	10,8

3. LIIKENNETURVALLISUUS

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Koulukuljetuksessa mukana olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti kotoa autoon ja autosta kotiin. Oppilasta, joka ei hallitse polkupyörän käyttöä, ei ole syytä päästää kouluun pyörällä. Pyöräilykypärää käytetään aina pyöräillessä. Myös heijastimen käyttö on ehdottoman tärkeää pimeään vuodenaikaan.

3.2. Turvavyön käyttö koulukuljetuksissa

Kouluajoa ajavan auton kuljettaja ohjaa ja valvoo oppilaiden turvavyön käyttöä. Mikäli oppilas toistuvista kehoituksista huolimatta ei noudata ohjeita, ajoneuvon kuljettaja on velvollinen ilmoittamaan siitä koululle. Koulun rehtori ottaa yhteyttä oppilaan kotiin. Mikäli tilanteessa ei tapahdu muutosta, sivistystoimisto siirtää koulukuljetuksen järjestämisen huoltajan vastuulle. Menettely perustuu pe-

rusopetuslain 29 ja 32 §:ään. Sivistystoimen palvelusuunnittelija tiedottaa muuttuneesta järjestelystä ja sen ajankohdasta koululle ja autoilijalle.

3.3. Vakuutus ja vastuut

Oppilas on koulun vastuulla autosta noususta kouluun ja koulun päättymisestä autoon nousuun. Liikennöitsijöiden vastuu kattaa puolestaan oppilaiden autoon noususta kotipysäkille ja kotipysäkillä koulun pysäkille jättämiseen. Kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa, kouluhammashoitokäyntejä, koululääkäriellä käyntejä sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä (mutta ei esim. terapiakäyntejä). Vakuutus korvaa koulutapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata. Vakuutus ei korvaa oppilaan tahallaan aiheuttamaa vahinkoa toiselle osapuolelle eikä vaatteiden, silmälasien tms. rikkoutumista. Vahingontekijä (myös alaikäinen) tai hänen huoltajansa joutuu korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

3.4. Lait ja asetukset

Koululaisten kuljettamisesta säädetään mm. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä (553/2006). Sen mukaan autossa voidaan kuljettajan lisäksi kuljettaa enintään rekisteriin merkityn istumapaikkaluvun mukainen määrä matkustajia. Jos auto on varustettu koulukuljetuskäyttöön hyväksytyillä lisäturvavöillä, saa matkustajien määrä yhdellä istuimella tai istuinrivillä olla enintään esim. 4-paikkaisessa autossa 6. Kuljettajalle ja kahdeksalle matkustajalle rekisteröidyssä henkilöautossa saa kullakin vähintään 70 senttimetrin levyisellä istumapaikalla kuljettaa kahta siihen sopivaa matkustajaa. Matkustajien kokonaismäärä saa tällöin olla 13, jos kaikki matkustajat ovat lukuvuoden alkaessa alle 13-vuotiaita, ja muutoin 12. Linja-autossa voidaan kuljettajan lisäksi kuljettaa enintään rekisteriin merkityn istumapaikkaluvun mukainen määrä matkustajia. Kuljetusautossa tulee olla edessä ja takana neliön muotoinen koulukyyti-kilpi.

Laki alkoholikon käytöstä koulu- ja päivähoitokuljetuksissa (1110 / 10.12.2010) astui voimaan 1.8.2011. Sen mukaan alkoholilla varustettua ajoneuvoa on käytettävä esiopetukseen, perusopetukseen ja lisäopetukseen osallistuvien oppilaiden kuljetuksissa, toisen asteen koulutukseen osallistuvien opiskelijoiden kuljetuksissa; ja päivähoitokuljetuksissa.

4. KOULUKULJETUKSEN PELISÄÄNNÖT

4.2. Oppilaan muistilista

- ole sovituksessa paikassa hyvissä ajoin (ainakin viisi minuuttia ennen aikataulua)
- odota pysäkillä tai sovituksessa paikassa, ei ajoradalla
- käytä aina turvavyötä
- käytä aina heijastinta hämärässä ja pimeällä
- noudata hyviä tapoja ja käyttäydy rauhallisesti
- älä koskaan nouse ajoneuvoon tai poistu siitä liikenteen puoleiselle tieosuudelle
- autossa ei saa syödä, juoda tai piirtää
- pidä huolta bussikortistasi
- tervehdi kuljettajaa
- älä ryntää autoon
- linja-auton istumapaikkoja ei ole varattu repuille, reput pidetään jaloissa, sylissä tai tavaratilassa

- linja-autoa käytettäessä annettava selvä pysähtymismerkki
- ajokelin ollessa huono tai muista syistä (esim. auton rikkoutuminen) voi joskus käydä niin, ettei linja-auto tai taksi pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Korvaava kuljetus pyritään järjestämään, mutta kuljetusta ei pidä odottaa pysäkillä loputtomiin, vaan on parasta ilmoittaa ainakin vanhemmalle koulukyydin myöhästymisestä. Myöhästymisistä pyritään tiedottamaan joko suoraan vanhemmille tai koulun kautta vanhemmille.
- tarkista poistuessasi, ettet jätä mitään tavaroitasi autoon
- odota, että auto on lähtenyt pysäkiltä ja katso joka suuntaan ennen kuin lähdet ylittämään ajotietä
- linja-autossa tai taksissa ei saa liikkua paikasta toiseen ajon aikana
- jos voit huonosti, sano siitä kuljettajalle tai pyydä kaveria sanomaan se hänelle
- muista, että koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana

4.3. Huoltajan muistilista

- huolehdi siitä, että lapsesi on hyvissä ajoin pysäkillä/noutopaikalla
- kun lapsi on sairastunut tai on muuten poissa, ilmoita siitä kuljettajalle, ettei auto/linja-auto aja turhia reittejä
- ilmoita kuljetustarpeen muutoksesta hyvissä ajoin kuljetusten järjestäjälle
- ilmoita kuljettajalle / sivistystoimistoon kuljetuksiin liittyvistä terveydentilaa koskevista asioista
- keskustele lapsesi kanssa miten pysäkillä ja autossa käyttäytyään
- huoltaja on velvollinen sopimaan liikennöitsijän kanssa lapsen autolle aiheuttamasta mahdollisesta vahingosta. Kunta ei korvaa oppilaiden autolle aiheuttamia vahinkoja.
- tarkista, että lapsella on heijastimet
- huoltaja on velvollinen hankkimaan uuden bussikortin kadonneen tai rikkoutuneen tilalle
Palvelupiste Kastellista Hämeenlinnasta

4.4. Kuljettajan muistilista

- muista, että olet oheiskasvattaja, käyttäytymisesi on esimerkillistä ja pidät yllä järjestystä
- kielenkäyttösi on oltava ystävällistä ja asiallista
- oppilaat otetaan kyytiin ja jätetään turvallisessa paikassa sovittuna aikana ja sovitussa paikassa
- aja rauhallisesti alueelle, jossa oppilaat odottavat
- tarkista, että kaikki lapset ovat mukana ja että he ovat kiinnittäneet turvavyöt ennen kuin lähdet ajamaan
- pidä huolta siitä, että lapset nousevat ajoneuvoon ja poistuvat sieltä rauhallisesti
- muista, että erityisoppilaat tarvitsevat erityistä huomiota
- pyri pitämään kiinni aikataulusta ja ota huomioon ajo-olosuhteiden asettamat vaatimukset
- kouluauto ei saa ohittaa pysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkillä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana
- jos kuljetuksessa tulee ongelmia, ota ensin yhteys sivistystoimen palvelusuunnittelijaan
- muista liikennesäännöt ja liikennekäyttäytyminen, koululaiskuljetuksissa ajoneuvokohtainen nopeusrajoitus on enimmillään 80 km/h

5. YHTEYSTIETOJA

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto

Kuljetussuunnittelija Marjukka Lehti (@hattula.fi)	050 4648 905
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Jari Wihersaari (@hattula.fi)	050 574 5616
Toimistos sihteeri Tuula Ijäs-Räikkönen (@eduhat.fi)	050 509 0302
Toimistos sihteeri Heini Mäkelä (@eduhat.fi)	050 563 0862

Koulut (etunimi.sukunimi@eduhat.fi):

Juteinin koulu

rehtori Samu Rinne 050 323 7792

Lepaan koulu

koulunjohtaja Tero Piirainen 040 751 7198

Nihattulan koulu

vs. koulunjohtaja Janne Rantanen 050 509 0082

Parolan koulu

vt. rehtori Pirkko Lokinperä 040 156 1331

Pekolan koulu

koulunjohtaja Jussa Lehtinen 050 306 1671

Parolan Yhteiskoulu

rehtori Johanna Hyytiä 050 344 2026

Liikennöitsijät

Vekka Group Oy	03 622 650
Hattulan Taksipalvelu Oy (Riikonen)	0400 870 400

6. Lähteet

Koulukuljetusopas
Kuntaliiton henkilökuljetusopas
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenneturva